

Mauritanien fremhævede i debatten, at selv om der ikke kunne herske tvivl om, at området tilhørte Mauritanien, havde man accepteret, at selvbestemmelsesprocessen også måtte finde anvendelse på Spansk Sahara. Også Marokko, der ikke mente, at der burde være forskel på behandlingen af Ifni og Spansk Sahara, der begge retmæssigt tilhørte Marokko, erklærede at acceptere, at Spansk Saharas fremtidige status burde bestemmes ud fra selvbestemmelsesretten og på grundlag af en folkeafstemning.

III. Resolutionen.

Efter langvarige forhandlinger forelagde Ghanas repræsentant på en række afroasiatiske landes vegne et resolutionsforslag, der i et og alt er en gentagelse af den på 22. samling vedtagne resolution 2354 (XXII) (se beretningen til Folketinget for 22. Generalforsamling, 1. del, side 123). Under de forudgående forhandlinger havde det voldt betydelige vanskeligheder, at Algeriet fremsatte ønske om i 1968 at blive nævnt med navn i resolutionens afsnit B, operative paragraf 3, hvorefter Spanien skal konsultere med Marokkos og Mauritanis regeringer „og enhver anden interesseret part“ med henblik på afholdelse af en folkeafstemning og selvbestemmelsesrettens udøvelse. Marokko modsatte sig imidlertid dette, og problemet løstes ved, at Ghanas ambassadør i sin forelæggelsestale nævnte, at han ved udarbejdelsen af resolutionen havde forhandlet med afroasiatiske delegationer, „navnlig med Marokko og Mauritanien, der er direkte interesserede parter i en løsning af spørgsmålet, samt med Algeriet“.

Resolutionsforslaget (res. 2428) blev den 16. december 1968 vedtaget i 4. udvalg og den 18. december i Generalforsamlingen med 114 stemmer for og ingen imod, medens 3 afstod (Frankrig, Mexico og Sydafrika).

4. udvalgs beretning: A/7419.

Små kolonier.

Under 4. udvalgs generaldebat vedrørende samtlige kolonispørgsmål bortset fra Namibia, de portugisiske kolonier og Sydrhodesia blev de enkelte små koloniområders specielle problemer kun periferisk bragt på bane. De generelle problemer i forbindelse med de små koloniområder blev berørt af

bl. a. Danmark og Storbritannien i Plenarforsamlingens debat om kolonideklarationens gennemførelse.

Koloniudvalget, der ifølge den på 22. Generalforsamling vedtagne almindelige koloniresolution 2357 (XXII) fortsat skulle vie de små koloniområder særlig opmærksomhed, havde i 1968 vedtaget at iværksætte en undersøgelse af passende metoder og skridt med henblik på at sætte befolkningen i de små koloniområder i stand til at udøve retten til selvbestemmelse og uafhængighed.

Spørgsmålet om de med Storbritannien associerede vestindiske stater, der under 22. Generalforsamling optog en væsentlig del af debatten under 4. udvalgs gennemgang af de små koloniområder, blev på 23. Generalforsamling bragt op i forbindelse med dagsordenens punkt 63 om afgivelse af oplysninger i henhold til FN-pagtens artikel 73 e.

I et britisk indlæg blev den forfatningsmæssige og politiske udvikling i de resterende små koloniområder, der administreres af Storbritannien, gennemgået. Det omtales, at der i løbet af de sidste to år har været holdt valg på Salomonøerne, Gilbert- og Elliceøerne, De britiske Jomfruer, Seychellerne og St. Helena. På Bermuda er der efter afholdelse af frie valg i maj 1968 blevet indført en ny forfatning, der indskrænker guvernørens ansvar til kun at omfatte forsvar, politi samt udenrigspolitiske og sikkerhedsspørgsmål. Efter afholdelsen af frie valg i april 1968 blev der på Bahamaøerne i september 1968 indkaldt til en forfatningskonference. Den nye forfatning forudser en betydelig udvidelse af øernes selvstyre. Således vil regeringen på „Commonwealth of the Bahama Islands“, som skal være områdets officielle betegnelse, få myndighed til at forhandle og afslutte visse handelsoverenskomster med andre lande.

Hvad Britisk Honduras angik, var det af en mæglingmand fremsatte forslag til en løsning af tvisten i anledning af Guatemalas krav på området i 1968 blevet forkastet af såvel regeringen som oppositionen i Britisk Honduras. Storbritannien og Guatemala søgte imidlertid stadig at finde frem til en fredelig løsning, som tog fuldt hensyn til befolkningens interesser.

New Zealand fandt, at 4. udvalg burde beskæftige sig mere med de små ikke-selv-